

- договір доручення не замінює трудовий договір;
- немає захисту працівника, як в трудовому договорі;
- нормативно-правові акти визначають мінімальну заробітну плату на годину;
- є внески на соціальне страхування.

Список використаних джерел:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220000583>.
2. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19640160093>.

Ділігул А. С.,
доцент кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук
Щербина К. А.,
курсант
Навчально-наукового інституту
права та підготовки фахівців
підрозділів Національної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ

Праця і земля – два основні джерела багатства, два основні фактори зростання виробництва, бо всі інші фактори – капітал, організація, інформація – це справа рук і розуму людини. Тому суспільство на всіх етапах розвитку цікавило питання про ефективність використання робочої сили.

На жаль, явище безробіття не оминуло України, і ми це добре відчуваємо в сьогоднішні дні, спостерігаючи бідних людей, зростання злочинності та економічний спад в цілому. Особливо актуальне питання безробіття сьогодні, в час економічної кризи. Як уникнути безробіття? Від вирішення цих питань залежать соціальний мир і добробут населення. Від них залежить матеріальна і моральна стійкість людини, можливість її соціального просування, задоволеності, процвітання, щастя. Безробіття – це частина працездатного населення, яке тимчасово або постійно не працює [1].

Освіта і зростання безробіття являє собою специфічний закон народонаселення. Суть закону народонаселення полягає в тому, що наймана робоча сила, сприяючи зростанню прибутку, створює джерело для накопичення капіталу, останній же – через механізм росту технічної будови капіталу – породжує промислову армію безробітних. Таким чином, промислова резервна армія є породженням накопичення капіталу до умов ринкової економіки. У марксистській теорії її зазвичай пов'язують з процесом накопичення капіталу, при якому потреба в живій праці (змінному капіталі) зростає повільніше, ніж у машинах і обладнанні (постійному капіталі). Безробіття – це соціально-економічне явище, при якому частина робочої сили (економічно активне населення) не зайнята у сфері економіки [2].

Високий рівень безробіття призводить до соціальних війн, політичних збурень і переворотів, руйнування матеріальних і духовних надбань поколінь, спричиненого відчаєм. Саме тому уряд жодної країни не може залишатися байдужим до проблеми безробіття [3]. Безробіття як економічний феномен пов'язане з перевищенням пропозиції ресурсу праці над попитом на цей ресурс. Вимушені форми безробіття: сезонне, технологічне, молодіжне, відкрите, приховане. Безробіття вважають важливим стимулятором активності працюючого населення, але у реальному економічному житті – це велике суспільне лихо. Законодавство про страхування на випадок безробіття складається з: основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, Законів України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», «Про зайнятість населення» та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері страхування на випадок безробіття, а також міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Правові засади здійснення соціального страхування визначаються Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 2 березня 2000 р. Проблема безробіття є ключовим питанням у ринковій економіці, і, не вирішивши його неможливо налагодити ефективну діяльність економіки. Особливо гостро проблема безробіття постає перед Україною. Величезний економічний спад (2008-2010), розваливши промисловість, не міг не торкнутися ринок праці. Одним із головних наслідків безробіття є те, що відбувається збідніння населення через втрату трудового заробітку та заморожування заробітної плати працівників, які залишаються на виробництві, що тягне за собою падіння купівельної спроможності населення і, відтак, падіння сукупного попиту на товари, що розглядається як головний фактор падіння виробництва й економіки в цілому.

Основні шляхи вирішення проблем безробіття мають включати цілу низку заходів, зокрема: приведення законодавства України у відповідність до міжнародних норм і принципів: запровадження механізмів захисту внутрішнього ринку праці; реалізацію Державної та регіональних програм зайнятості; сприяння стабільній діяльності стратегічно важливих підприємств;

зниження податків для підприємств, за умови збереження робочих місць (для компенсування витрат на прийом нових працівників); забезпечення збереження ефективно функціонуючих робочих місць та створення нових; створення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу та підприємницької діяльності безробітних; надання державою пільгових кредитів для виплати зарплати додатково зайнятим на виробництві, які за розміром будуть дорівнювати зарплаті; легалізацію тіньової зайнятості.

З огляду на новітні наукові розробки та світову практику формування ефективної політики регулювання зайнятості і безробіття в Україні, запорукою вирішення проблеми є розробка і реалізація широкого комплексу відповідних заходів, насамперед, у соціально-трудої сфері. Слід посилити увагу щодо оновлення та підвищення технічного рівня робочих місць, зокрема, для того, щоб кожне з них забезпечувало зайнятому прожитковий мінімум і подальше зростання заробітної плати (з урахуванням інфляції). Це дозволить привести заробітну плату у відповідність з продуктивністю праці, ліквідувати фіктивні робочі місця, зменшити приховане безробіття.

Список використаних джерел:

1. Акіліна О. В. Аналітичний огляд ринку праці в Україні. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2008. № 10. С. 152-159.
2. Гаркавенко Н. О. Проблеми зайнятості та безробіття на національному ринку праці. *Формування ринкових відносин України*. 2008. № 4. С. 168-172.
3. Фаріон І. Д. Економіка праці та соціально-трудої відносини: організація, облік, аналіз, контроль: навч. посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2003. 241 с.

Дорол К. І.,

здобувач вищої освіти
Національного університету
«Запорізька політехніка»

Смолярова М. Л.,

доцент кафедри конституційного,
адміністративного та трудового права
Національного університету
«Запорізька політехніка»,
кандидат юридичних наук, доцент

ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У МАЙБУТНЬОМУ

Проблеми реалізації застрахованими особами права на пенсійне забезпечення завжди є актуальними та важливими через динаміку змін пенсійної системи України.